

Zlato v ohni.

KAPITOLA VII.

Tomuto slovu na jazyku zemle se líce jeho pokrývalo se ohloubením. Tělo mladé ženě s tak rozkošným výhledem všecko jeho náležitě vytklo vše. Neznal se promiřovat, avšak když paní rychle povstala došla se odvrátit.

Te vlas málo jinou přičinou nežli farář mysli: Mísa chvilka očního msta, který na rohu stavení a zašedlém široko rozhaleném stoje, pravil daleko od těla nepřátelstvom o hří postepoval, v levém klobouk svůj držel a opatř se na létku pod lipou se díval. Je-nom mladou paní lástevně viděl, Čácký byl před tím širokým pohledem zcela strýl. Když oko Mísa na muže s sámkou padlo, podoba jeho rázem se proměnila: skanovalek jeho pravice ostnul se na dtech a celý výraz obličje nad ním vjemlavě a důstojně pravil: "Ani slova! Ani známí!"

Byl to více rozkoš nežli proba Mladá paní stála dle v oku svého, změna se třetivých nástředného pána, vydechla před sebe — otevřenými rty při tom ani nepohnou — lehouc slova: "Pan pastor má nějak postouček —" i obrátila se opět s rozcvičeným pohledem k svému sousedu na levici, tajně pátraje, zdali něco spono- roval.

Neměla toho ani sebe menší stopy — Čácký seděl a očima sklopěnými, a pohledným obliče- jem.

"Vy ho také líhnete, neníli pravda?" pravila v němu.

"Zajisté jest politování hodné," odpověděl on hlasem poněkud dů- tným. "Ale máte-li za to, že se ne- dopuští valického provinění, ne- mehu s vámi nijak zoublastit. Ano, vina jeho byla větší, než jak- kókoliv utrpěl jeho."

"Ne, ne," odírala živě mladá paní. "Co vytrpěl, o tom jsem já děle přemítala nežli vy. Považte, že nad sebou samým vytknul or- tel, ano že sám ten ortel vykonal, že svůj život sám pohrbil, že jak- si sám sebe překal, že Charles Sealfield chodil po hrobě Karla Postela! Považte, jak mu bylo, když přišel do daleké ciziny a putoval skrze čarované její kraje tím stálým vědomím, že nemá do- mova, kam by se navrátil — a že se přece vrátil do starého světa, ale tu teprve tím živěji pocítoval, kterak na širém povrchu světa všude, všude jest cizincem a do smrti cizincem zůstatí musí! Po- važte, že necht' kudykoliv chodil, a kýmkoliv obcoval, eokolik před- sebral a konal, vždy přece jen byl jako strom, jejíž ze země vyrvali a jenž kořeny své nikde už zapustit nemůže. Považte, že ani umíraje nevězřelí památ- ku svého mladého života, ano že spečetil smrtí její: — neboť mezi dětmi sedláka Popického dosadil v závěti za dědice svého také Karla Postela, ale jestli prý tento neumřel aneb jinak se ztratil. Mno takovými osud mnohem více dojmá, než kdyby se klášterní jeho muka náhlou smrtí byla skončila."

Čácký odpověděl pokojně, vžá- ně ha přisvěd: "A vy zase po- važte, že přece jen dosáhl, čeho si byl ládal, a že tedy nebyl aspoň v té míře obdiv, jak se vašemu citlivému srdci jeví. Co myslíte, že jej vlastně vypudilo z klášte- ra?"

"Tot' víte, já myslím především na nějakou lásku."

"Ta domněnka nezdá se mi ni- kterak pravdě podobná, neboť zůstal se na to, že by Sealfield nebyl zůstal se na to v Americe. Díe všecko nemožno souditi jinak, nežli že se vasy tehodní spoutal s neukroceným světským citlivostí, která nemohla dojiti ukojení ve zděch klášterních. Když pak je opustil, splnila se touha jeho, on stal se prosulým mužem na obou stranách zeměkoule, měl hojně přátel a ctitelů —"

"Mezi kterými také Napoleon III. náležel," vpadla Mísa Čáckému do řeči. "Přes to musím já teď říci vám: Kterak jste přisvěd?"

"Co přisvědění pověditi mám," pravil kněz, "teprve přijde. Že Charles Sealfield pohrbil Karla

Postela, že ani na smrtinách jeho nešel: "Já to jsem —" ano na- opak, že i umíraje všechny shodil, aby v době hřbitovní msta ne- provedl-li to jest máj patrným svědectvím, jak hloubov a tom sám by přestřílen, že šířkou a klášteru dopustil se veliké viny, kterou nechtěl, aby na něm bylo viděti ani v životě ani v smrti!"

Mladá paní vyskočila a řekla: "A vy byste tedy chtěl, aby ra- děj byl státní v klášteře?" avo- lala roztřeseně.

"Zajisté," odtušil farář pavně; ale i on byl patrně roztřesen.

"Třeba tam byl nanejvýš ne- šťastný?"

"Také tehdy. Neboť ládně ná- stálo?"

"Nevážíte se vzpomenouti, že jsem kněz."

"Má byste to oznámi právě pro- to, že jste kněz! Neboť právě proto máte také na vás dolehnou- tí, co došlo na duši Karla Pos- tela, než se rozhodnu, užitiit kroc, kterým svůj mladý věk sám s knihy života vymazal! — Vy za- cházíte, abyste to skonal také, a já sám přejí, abyste to skonal!"

Opět se odvrátila. Oko její beatřky posvítlo se k němu, kde právě byla postora spatřila; syn však nebylo tam nikoho vi- ce.

KAPITOLA VIII.

Čácký se zatím posvítivšíl te- kce.

Byl by na omyle, kdo by se naděl. Za se ho poslední slova Mísa v té rozepři nejcitelněji dotkla: stalo se právě naopak. Pomyšlením, že by se mu koož- ský stav měl jednou státi bře- menem a trýzní, se jeho mysl spíše vylasnila než zakalila; krásavice brozila mu něm, co bylo v ote- vě jeho deuce nemožné a co jej tedy rovněž málo polekalo, jako kdy- by rozednu sdvokátovi ptáta, aby dlouhá i hojná práce jeho byla ošatec, anebo horlivému lékařovi, aby množství pacientů jemu povolání jeho učinilo nesne- stitelným. Čácký se při takovém pomyšlení neubrání lehokému ú- směvu; ale hned opět vzal na se nejvážnější tvářnost, neboť posta- vení jeho v té chvíli nebylo vše- lé.

"Ctělá paní," ozval se polo káravým polo dojemným hlasem za zády rozjitého krásavice — "ráčila jste se před dobrotě zmi- niti, že s mou skromnou malíko- stí máto svoje plány."

Tu musil velebník na svého odkašlati. Mísa mlučila, však ja- la se velmi odhodlaně své oči osuš- vati.

"Dovoďte mi" pozdvihl Čácký opět hlas svého, "abych se vás ve váš uct' voiti otázel, zdaž bylo také v plánu vašem, abych — poněvadž jakožto světský kněz ne- mohu uprchnouti z kláštera — alespoň z Bukovské fary uprchnu- ti a k uprchnutí hned nazejtí při svém příchodu se odhodlal?"

"Ach bože, nebylo," odtušila Mísa a podivnou směsíc vzduru i nevinnosti, posud obličeji odvr- cejše.

"Jestliže snad s člověkem kně- zem jen tehdy oocití mti můžete, když je nešťasten, neníť přitřis- ny, abyste ho mně odírala. Ne- boť odcházím od vás opravdu ve- lice nešťasten, ježto jste se na- domou tolik pohoršila."

Mladá paní pohledla na kněze nejprv po otoku.

"Pěkně jsem to vyvedla," pra- vila zase jen jako dechem před sebe. "Stydět se musím," řekla poněkud blaštějí, a hned potom k Čáckému se obrátila, s nestá- lým pohledem doložila: "Neod- cházejte ještě, prosím vás. Vy- plnění mně za mou pošetilost. Odpláteť mně mou nesmyšlnou urážku!"

"Snad abych tím způsobem o- důvodnil důvěru, o nížto jsem pr- vě s valich úst slyšel?" usmál se farář.

Mísa napřáhla k němu pravici.

"Mšteliti, odpusťte mně, ne- hovávejte se, kajicně a skrouceně vás za to prosím. Bůdce zase přátelů."

Čácký přijal ruku její. I pocí- til v prsou svých náhlou veselost o nížto nevěděl a nepatral, odkud ošíla.

"Co se to s mnou děje?" žerto- val dále. "Kde najdu honem sr- adlo, abych se v něm spřízi? Neboť všecko se mi zdá, že je- to mi netoliko Sealfieldovým mu- dem brozila, nýbrž že je to m- a reaktivní akcí, hádného štětí"

"Má byste to oznámi právě pro- to, že jste kněz! Neboť právě proto máte také na vás dolehnou- tí, co došlo na duši Karla Pos- tela, než se rozhodnu, užitiit kroc, kterým svůj mladý věk sám s knihy života vymazal! — Vy za- cházíte, abyste to skonal také, a já sám přejí, abyste to skonal!"

Opět se odvrátila. Oko její beatřky posvítlo se k němu, kde právě byla postora spatřila; syn však nebylo tam nikoho vi- ce.

Čácký se zatím posvítivšíl te- kce.

Byl by na omyle, kdo by se naděl. Za se ho poslední slova Mísa v té rozepři nejcitelněji dotkla: stalo se právě naopak. Pomyšlením, že by se mu koož- ský stav měl jednou státi bře- menem a trýzní, se jeho mysl spíše vylasnila než zakalila; krásavice brozila mu něm, co bylo v ote- vě jeho deuce nemožné a co jej tedy rovněž málo polekalo, jako kdy- by rozednu sdvokátovi ptáta, aby dlouhá i hojná práce jeho byla ošatec, anebo horlivému lékařovi, aby množství pacientů jemu povolání jeho učinilo nesne- stitelným. Čácký se při takovém pomyšlení neubrání lehokému ú- směvu; ale hned opět vzal na se nejvážnější tvářnost, neboť posta- vení jeho v té chvíli nebylo vše- lé.

vykupovali nemá širou stři- nem, jaké jest zrušené také přis- hy?"

Mísa se prudce odvrátila. Te- prve po delším mlčení ozvala se opět na Čáckého nepobedivně.

"Vy nejste jen přisvě, vy jste ukrutný," pravila vtecká rozc- skvěna.

"Nikoliv já," namítal kněz, "nýbrž pravda a povinnost. První pravdě a povinnosti jednat, ne- může ani tehdy býti dovoleno, když se nám zdají krutými; kdy- by toto pravidlo posthylo platno- stí, všecken řád světa by se hrý- na rub obrátil."

Mladá dáma pohodila hlavou, dopis nožem a zastřela si tváře dlaněma. Čáckému bylo, jako by ho náhle studenou vodou po- lil; spočívání jeho teď k vůli ně- mu vypukla v pláč! On řekl jen, co bylo avstovavím přeseřže- sím jeho, řekl to prostým logi- ckým způsobem — ale což pomohla všechna pravda i logika, násled- kům jich byly přece jen stas a oči, o kterých dříve byl snodil, že se smějí pouze smáti, nikoliv plaka- ti. Co máš říci? Vždyť se mu- to v životě ještě nepřihodilo, aby byl krásavici rozplakal!

Mísa se pojednou k němu obrá- tila a s velikou prudkostí zvolala: "Má byste uznati, že takové přis- svy, jakon on zrotil, nikomu by neměly skládány býti?"

mocným kouzlem hmlí v deuce jného tvoje proměnila. Kde mi- poví, jak bývalý farář Bukovský teď vypadá? Kdo mi dá o tom jistotu, težli tento střílný kral v Mexika nebo přece v Čáckých? Snad je tomu již deset let od té doby, co jsem se do Bukové pře- stěhoval, abych tam strávil všeho svady neradě dva dni a jedinou noc a popadl na sebe hůvě mladé kouzelnice, která pak svým ža- rovým prantkem první polovici života mého vymazala, mě přnou podobu dala a na uorou dráhu mne vrhla, a s kterou se nyní po- dráhé postu opět setkávám, anať se trampotám mými obměnila a přfátelsky mně raku nbláží? Kdo mně o tom všem ryhle z pochybn- nosti vytrhne?"

"Pan správce," odpověděla se směchem mladá paní ukazje na pravo za zámk, kde se právě ko- řář objevil. "Přijíždí vám zrov- na jako na zavolanou."

Kořár po plákové cestě rychle a tle se přikotalil. Protí lipě dal pan správce zastaviti, slezl a posal kočího s vozem domů; sám připojil se k panu farářovi a paní Mísa.

"Dost jsem na vás obaráno po- zor dával," řekl pozdraviv se s nimi, "a přece jste si mě dostave- níčko na odpovědné umlivil?"

Čácký, až se žertu tomu smál, přece neopomněl se zaběvenati, kdežto Mísa, snladivši ku podivu rychle a důkladně všelikou stopu předěle slzavé chvíli, velmi pevně správci odpověděla: "Přij- íel jste zrovna když jsem si ruce dali, slibovali, přisahali."

"Proto on velebník tolik z Habrové pospíchal!" mnil pan Hoch.

"Vy už víte —?" počal farář, ale správce mu přejal slovo.

"Vím, že jste se tam nedal udr- žeti. Všecek mi pan potesný po- věděl, jen že on chudák netušil, proč jste neváhal i Pepičce Svo- bodovic spání odnesti — netušil, že se za to v zámeckých hájích tím děle posdržíte. On je vámi v pravém slova smyslu otarován, mluví o vás nanejvýš nadšením a sajde dnes dojata ještě jednou k pastorovi, neboť se nemůže dočkat, aby mu vypověděl, jak líbezný moř je Bukovský farář a jak znamenitý má tenor. Chtěl pastora vámi dnes překvapit, byl byste mu hned musil spřítat, aby pastor byl zrovna omáčen — ale pastor na nešťastí odešel, a sice, jak jsem se v domě jeho doviděl, právě do Bukové. Snad ho tam ještě zstehne."

Míninka byla v velikém poku- lení doložit, že se tedy pastor přede chvíli z Bukové vracel; avšak po krátkém uvážení řekla si v ducho, že nesmí prozraditi, za jakých okolností jej spatřila, že raději musí všecko pěkně smi- leti.

"Jak dalece pak jste se tu již obíednul, pane faráři? A jak jste s naším krajem spokojen?" vy- ptával se pan správce, s obdrzev odpověď písnou chvály, kterou rád slyšel, navrhoval: "Je tak při- jemno — sajďme si modřovou slej."

Alot to se táhla po břítěh pa- horku, který se nad úhlinou v levo odvíhal a na ústěh stráž- nírovým svahem ke dnu sklá- nět; na této rozvážli píseň stří- daly se háje s lukami a rolemi a křivozaty se mnohě cesty, které tam, kde nelly hájem, vrostou byty strumofadím, té lipovím, ta jablkořevím, ta topolovím. Mo- dřinová staj nahofe byla obzvlá- ště pěkná; pan farář nemohl se vynachváti obrovských utěcht- lých stromů a vynadiviti se tomu, že netoliko v dřevných řadách řadný neschází ale také řadný slabým dosazon není, že tedy po mnohá léta řadný se své nezval, jakkoliv na této vřítěh nejpru- dím větrem a bleskům vadovosti musily.

Čára alej se ani neprotřel dě- ky její v tupém dleto lámala; jen s toho místa bylo lze celou alej přehlednouti. Když naše malá společnost za toto místo došla, otecala se tváři v tvář s člověkem, který z uplné strany přicházel a pán dříve nepozoroval, až byla s něho až jen několik kr. kč. I syni ještě obíednal se v levo do stromoví, maje chut jim se vy- houiti, ale již bylo příliš pozdě. Farář a snad i správce byty by ho nechtali mluvit, však mladá paní jej zastavila.

"Vy jate Vlastovička?" zvolala vstupuje mu do cesty.

Přes obličeji jeho přeletěl lehký ruměnce; obnálii pokuovo hlava, takto zároveň svěřila se do ústa. "Mne už neznáte?" pokračo- vala Mísa i těšla se patně z to- ho, když Vlastovička pohledem svým pokračoval, že nemá pota- čny, jaká to psal k němu se hlá- st. "A přece bývali jsme dlouho dobří známí! Nepamatujete se na malou dotěravou Mísu, která se tolik ráda vonila, a kterou jste tak často na vše třeba k píci aeb i koni na hřbet posadil?"

Líce Vlastovičkovo se ozářilo mlhou upomínku, ale rívě jeho sebou jaksi bolestně třbl.

"Ach, pamatuju se dobře," pra- vil skoro leptom. "Ale kdež bych tehdejší Míničku v takové dšmě poznal!"

"Musíme starou známost rychle obnovit," řekla ona vlněná a ar- dečně. "Vrátili jste se k nám na stěle? Jak budete míti pokdy, musíte mně o Americe a svých zkušenostech hodně mnoho vy- pravovat."

Vlastovička se poklonil a chtěl jiti dále; tu se ozval správce: "Na což — honby jste se v Ame- rice douším do sytosti nabažil?"

Otázka měla býti žertovná, ale hlas páně Hochův měl jakýsi dr- ný přívok. Vlastovička se nyní až do temna zarděl, oči stranou odvrátil a pomatením nevěděl, co pověditi. Správce naš hlavou pokřeval a vykročil k další ob- zvě; farář zůstal po jeho boku, ale nenšlo mu, že Mísa obmělému vesničanovi — na jehož obličeji zatím ruměnce náhle zase ble- dosti ostoupil — na rozchodu ještě jakés přátelské slůvko řekla.

"Kdo je tento Vlastovička," zapřádal pan farář nový hovor.

"Lehký pták," odpověděl sprá- vce, a na jeho dobrořečném o- bličeji vyskytnul se jakýs stín, jehož při něm velebník posud nebyl pozoroval.

"Řekněme jen: tažný pták," dí mladá paní opět k nim se přidra- živši. "Neboť se mi zdá, že jest mu velmi těžko do letu!"

"Vykonal tuze dalekou cestu," řekl správce pokynuje šetivou hlavou.

Čácký se nachýlil blíže k uchu Mísinu.

"Z Ameriky?" pravil k ní taj- ně. "Snad tento Vlastovička ne- seděl dříve co kulich v nějakém klášteře nebo na řáto?"

Mísa mu v odpověď jen pratem pohrozila.

"Otec tohoto Vlastovičky," vy- pravoval správce, "měl jeden z největších selckých statků v Bu- kově. Umřel ještě mlád, a se statkem loně své zanechal při- tucta drobných dětí. Bylo málo naděje, že by některé z nich sta- tek obdrželo; ale vdova Vlasto- vičková ukázala se hospodyní, že by v celém kraji sotva ji našel příklad. Poněvadž byla ještě v nejlepší letech a statek na její jméno připáko, mohli si řeniti za ni paty ušítat, ale nadarmo. Ne- vďala se ráce, byla jako oheň do práce, obhánila se jako voják a škudila grosem jako lakomec."

Musila se ženou těžké dovy i vo- státi; a polásko ji na všech str- áních trojokobně šloby dštili, bábavila slusem do polí a klusem domů, obhánila v noci nohou svého stavění, naplakala se ná- mla rukama dšta a dost; ale kdo ji viděl včera vlecko strápenou a slomennou, potkal ji dnes lezavou bystrou a slyšel z daleka její ar- detný smích. Byla to znamenitá ženitka, což obec a celá okolice to řekly uznaly; potom kde kdo mo- hl se jí a jejích dětí zastat, na její jméni nedopoustí a jí base vleko požádání stavem i skatem ochot- ně poslouchl. Tuto přisvě pte- neli pak lidé na tohoto Vlastovič- kě, kterého jsme potkali. Byl to její nejstarší syn, a vry také je- diný, neboť stará Vlastovičková musila chudák i to zakouiti, že jí z jejích dětí v několika letech štyti zemřeli. Kdo viděl, v jak přisvě kšani děti stvoje kři, jak tuhými trasty křák sebe menší provinění jejich, snadno mohli ji pokládati za matku tvrdou, zrov- na tyranickou. Jak neobyjejnou lásku k nim chovala, objevilo se teprve, když některá strážila — provázela je ke hrobu v holi tak soulně, že nad tím vřícími přit- omní lidé bývali ohromeni, s cel- lé okoli nejvíce se zaleklo, když zase někomu k rodiny její vyvá- neli."

Pan správce vytřásl se sám s vypravování svého, aby pana fa- ráře upozornil, kterak na nejzár- ní obzoru jakási vřka v prud- kém ozáření se stěvi jako světlý mejk na zelenomodrém moři, kdežto blíž kraj stinou velikého oblaku byl zatměno. Potom zase pokračoval:

"Františ, který vdov Vlasto- vičkové se syni jediný na živě zůstal, byl hoch ohebný jako rá- kus, a rychlý jako vítr. Vo hře na mě se jeho nikde netřel, v předehání vřící daleko zůsta- vali za ním, mladého zajice v bě- hu chytit, na koně i po zadu vy- skočit. Pokud byl menší, věděl snad o každém ptáim hnízdě, o každém hejnu koroptvi, kterých během roku do svých ok snad to- lik nachytil, co jich myslivec po- střílel. Když dorostl, byl z něho njevselejší chasník z celého okre- su. Toik zpěvu zde nyní ode všech dohromady neuzlyšte, co ho tehdy nadělal on sám: kudy chodil a jezdil, byl samá písnička, zrovna jako u ptáci po hálich. Nikdy nebylo ho vidati jinak nežli s usmíváním na tváři; a ne- mohlo se ani cizí člověk na něj po- dívati, aby z něho neměl radost."

"Teď byste to na něm nepoznal, pane faráři, vidíte?" podotkla pa- ní Mísa.

"Pravda," odpověděl Čácký. "Učinil na mne zvláště trapný dojem, ačkoli jsem nevěděl, proč."

"Proto, že mnoho vytrpěl," do- kládala paní.

"Jen svou vlastní vinou, tvrdil pan správce. "Mohl podnes se- dět na statku otce svého a býti rovněž oblíben jako za svého sve- bodného věku. Lidé k němu mi- valí srdce jako k vlastní krvi; sami soudruhově jeho mu byli neobyjejně oddáni, ačkoli je za- stihoval, ačkoli při muzice dě- včata nejrádši s ním tancovala, a vdané ženitky o svatebních prů- vodech nejrádši na jeho voze se- daly. S koni uměl zacházeti tak obratně a směle, jako by mu to obzvláště vrozeno bylo; řadný jiný selcký hoch se mu v tom ne- vyrovnal. Při všech těchto umě- lostech dřmala v něm váleč, kte- rá teprve později propukla a jem- nou osudnou se stala. Byl sice vřyc- ky dobrý stílec, ale přiležitost ku střílení měl pořídko. Přšla doba, kde ji začal vyhledávati ne- dovoleným způsobem; tehdy byl už lenat a měl děti; nebyl už tím skvělým mladíkem jako dřív, ve- selosti, živosti a přijemnosti ná- padně při něm ubývalo. Nejdříve potají a pak docela veřejně mlu- vilo se, že Vlastovička náruživě pytláči, že celé noci na čekání tráví, třeba jen stídka něco ulo- ví, poněvadž po něm myslivci pílně pasou. Nedopadli ho; ale on, aby se ustavičně skrývati ne- musil, našel sobě konečně obecní honitbu. Od toho času počal ho- spodářství svoje zjevně zanedbá- vati; s flintou byl jako rostlý, celé dni točil se v polích a lesích, stal se nápadně pšchým a divo- kým. Nemohlo býti jinak, nežli že takovým způsobem hospodařil

ot dštiti k píci, že místo aby pro- vyřetajici dšti svou obíedal, vřice blouklý do dšhů kšoval. Řekněh, když bez pohyby sám zraněval, jak bitvou je mšitně, zmusil si, že se vřičkuje do A- meriky. Nadarmo mu vřícího známí hráčili; vyprodal se s z- tím co mu po zplněn dšhů šbylo, psnil se za mofe. Stará Vlastovičková spšobila ještě to, aby statek — jindy její, teď od syna prodávši — koupil její set, nyní radši Kyzela — i položila se do hrobu ještě v řas, aby nevi- dšla, v jakém stavu se její syn so- státek zemi amerických vřítí."

"Valně proměně," poznamo- val Čácký s vřanovným pohledem na paní Mísa.

"Hojně rukama," dí správce, "a prádnou hápou, a co horši- ho, sám a sám — lena i dšti roz- trousil po vřících mokřích, po pralesích a přeřech nového sv- ěta. Divím se tomu, že se nesty- di, co letový lebrák vraceti se na oči lidem, mezi kterými dřve dš- lal bůhše."

"Ale což pak to nemá svoje přis- věně?" namítala paní.

"Ti ho budou toze rádi vidati, vřičké stará Kobozová — vřka obědní starosti." — dokládá správce k farářovi — "které Vlasto- vička jedinou deera do ciziny odvezl, a možno právom říci, před- řasem do hrobu přivedl. Nechtel bšti daruochobem a svých plis- tuzech, musil se řititi práci svých rukou; a to by byl mnohem lépe učil, kdyby byl státní v cizíně a skryl alespoň svou hanbu. Slou- žil u svřen, býval neiměně při- jemno, a cizí nebudou ho rádi vo- lati do práce, už proto, že nikdy nebyl ani dobrý mlátec ani valný sekké."

Paní Mísa joviła a vřkladem pšně správce svým velikou nespo- kojností.

"Prosím vás, pane faráři, ne- vřte tímto řečem!" zvolala.

"Zapřisahám vás, pane faráři, ob- řičte se mnou spolek proti pen- u správce na prospěch tohoto a- božáka Vlastovičky! Zkuste ho sám, a uvidíte, že s ním budete spokojeni!"

Farář musil ji podati ruku.

"Jen že nemám, co mu dáti se- kat a mláti," pravil se smíchem.

"Abychom pro svého Vlasto- vičku nezapomněli na místní zna- menitost," ozval se opět pan správce, "hle, pane faráři, šdlo naš Míničky."

Ukazoval na táhlé stavění, kte- ré v hustém lipoví pode dvorem leželo asi v té vzdálenosti, jako dvěř pod vesnicí.

"Doufám naděju se," dokládá- la krásavice vžně k panu farářo- vi, "že se moje residence brzy do- žije cti, abyste ji navštívil."

"Smířli vám raditi," řekl mu pan správce, "vydejte se tam ve sváteční den hned po požehnání."

"Poněvadž — chce vám pan správce přátelsky naznačiti — po- něvadž já všecken ostatní čas oby- čejně trávím u svřavě nebo v parku nebo v bývalé obotě."

"Poněvadž — chce panu farářo- vi přátelsky naznačiti — poněvadž se v residencei naší Míničky v kaž- dý sváteční den hned po požehná- ní pílně až do noci tančí."

Za takové rozmluvy došli ke dvoru. Pan správce pozval Ča- ckého, aby se s ním zastavil, a on pozvání rád přijal. Paní Mísa šla s nimi bez říkání, a vedla si u správce docela tak po domácku jako sama Žofie. Ale i farář vatu- poval tam a podobným příjem- ným pocitem, jako by tam se po- druhe ale po desáté byl návště- vou. Za čtvrt hodiny seděl e pia- na; hráli a zpívali. Hodina vlem uletěla v ardečné zábavě. Tu pan farář zaslechnuv tšlice cinkati vzpomněl si, že již musil domů, a zamířil pro svůj klobouk. Žofie mu zastoupila cestu.

"Nedoostanete se k němu," pra- vila, "leďa přes mo mrtvolu!"

"Takového ukrutenati nesmí- me připustiti," řekla Mísa, zavě- sila se Čáckému na rameno a s hrdou čestností po boku jeho si vyřapukaj svedla jej do ve- dřějšího pokoje a usadila jej ke stolu, na kterém již bylo prostře- no.

Pan správce je v patách násle- doval.

"A což posei —" obrátil se k Žofii, "posud nepřijel? Duce," vyřetloval velebníkovi, "schval- ně jsem ho na poštu vypravil. Možná, že je tam co nevidět ka- dodně poslati budeme —"